

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa-Prezydenta Miasta K.
przy uczestnictwie O. w W., Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego
"S." w G., K. Sp. z o.o. - Spółki komandytowej w P. o stwierdzenie nabycia
własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 czerwca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania: O. w W. i Niezależnego
Samorządnego Związku Zawodowego "S." w G. od postanowienia
Sądu Okręgowego w K.
z dnia 5 października 2016 r., sygn. akt IV Ca (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza na rzecz wnioskodawcy koszty postępowania
kasacyjnego w kwotach po 1875 (jeden tysiąc osiemset
siedemdziesiąt pięć) złotych od każdego ze skarżących
uczestników postępowania – O. w W. i Niezależnego
Samorządnego Związku Zawodowego "S." w G., łącznie 3750
(trzy tysiące siedemset pięćdziesiąt) złotych.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną uczestników postępowania NSZZ „S.” i O. od postanowienia Sądu Okręgowego należy zważyć, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, silnie nacechowanym pierwiastkiem publicznoprawnym, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia, ponieważ tę funkcję realizują zwykłe środki zaskarżenia i skarga o wznowienie postępowania. Skarga kasacyjna służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej, powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej, pod kątem spełniania kryteriów, kwalifikujących do przedstawienia skargi Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Oparcie wniosku na pierwszej ze wskazanych wyżej przyczyn kasacyjnych wymaga sformułowania samego zagadnienia, wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, oraz sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego przekonującego o tym, że rozwiązanie zagadnienia będzie miało znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej sprawy, ale także dla praktyki sądowej. Wywód ten powinien być zbliżony do przyjętego przy przedstawianiu Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, nie publ.).

Skarżący wskazali, że istotne zagadnienie prawne dotyczy tego, czy wejście przez Skarb Państwa w posiadanie nieruchomości w ramach realizacji zadań

publicznych, a także wydanie nieruchomości właścicielowi na jego pierwsze żądanie wyklucza pogląd, jakoby Skarb Państwa sprawował swoje posiadanie w znaczeniu, o którym mowa w art. 336 k.c. Tak postawione pytanie niezależnie od nie dość czytelnego jego sformułowania, jest oderwane od ustaleń stanowiących podstawę faktyczną rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji oraz nie uwzględnia okoliczności, że poruszona w nim kwestia została już przesądzona w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2007 r., III CZP 30/07 (OSNC 2008, nr 5, poz. 43), w której Sąd Najwyższy przyjął, iż władanie cudzą nieruchomością przez Skarb Państwa, uzyskane w ramach sprawowania władztwa publicznego, może być posiadaniem samoistnym prowadzącym do zasiedzenia. Zasiedzenie jednak nie biegło, jeżeli właściciel nie mógł skutecznie dochodzić wydania nieruchomości (art. 121 pkt 4 w związku z art. 175 k.c.).

O charakterze posiadania (samoistnego lub zależnego) decyduje wyłącznie sposób władania rzeczą przez posiadacza, przy czym zewnętrzne przejawy zachowania posiadacza świadczące o jego stosunku do rzeczy (*corpus* i *animus*) należą do sfery ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd *meriti* w oparciu o zaferowane dowody. Sfera ta pozostaje *de lege lata* poza zakresem kontroli kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c.). W świetle art. 172 k.c. przy ocenie, czy nastąpiło zasiedzenie nieruchomości przez Skarb Państwa, brak podstaw do wyróżniania posiadania imperialnego i dominialnego; bez znaczenia jest więc to, w jaki sposób Skarb Państwa wszedł w posiadanie określonej rzeczy; istotne pozostaje, czy w momencie objęcia rzeczy w posiadanie samoistne, Skarb Państwa był w dobrej czy w złej wierze, ponieważ rzutuje na długość okresu niezbędnego do nabycia własności rzeczy w drodze zasiedzenia. Pogląd ten należy aktualnie uznać za ugruntowany w orzecznictwie, co oznacza, że nie ma racjonalnej potrzeby kolejnej wypowiedzi na ten temat (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2010 r., III CSK 199/09, nie publ., z dnia 21 listopada 2008 r. V CSK 269/08, nie publ. oraz z dnia 4 listopada 2011 r., I CSK 126/11, nie publ.).

Należy także podkreślić, że wykazanie przyczyny kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. w przedstawionym na wstępie rozumieniu, nie sprowadza się jedynie do sformułowania problemu prawnego bazującego na

przepisach przytoczonych w podstawie skargi kasacyjnej. Konieczne jest przedstawienie odpowiedniego wyводу jurydycznego, wykazującego nie tylko zasadność preferowanego przez skarżącego sposobu rozstrzygnięcia określonego zagadnienia prawnego, ale także wadliwość przyjętego przez Sąd drugiej instancji w zaskarżonym orzeczeniu rozwiązania postawionego problemu przy wykorzystaniu zapatrywań prawnych wyrażonych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji, opartych na poczynionych w sprawie jednoznacznych i stabilnych ustaleniach faktycznych wiążących Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Tych wymagań wniosek uczestników postępowania o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spełnia, stąd orzeczono jak w sentencji. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego na rzecz wnioskodawcy, który złożył odpowiedź na skargę kasacyjną znajduje oparcie w art. 98, 99 i 108 w zw. z art. 398²¹ k.p.c.